

Vår umistelige sikkerhet

Etter terrorangrepene 22. juli 2011, har Norge hatt en sikkerhetsdebatt. Den har vært vond, men mye av det som har vært sagt, har vært nødvendig å si. Noe av det som er gjort, har også vært nødvendig å gjøre.

Samtidig er det som alltid nødvendig å minne om noe helt grunnleggende: Ingen samfunn oppnår noen form for verneverdig sikkerhet ved å sette alle friheter og rettigheter til side. Og selv det verste terrorangrepet gir ingen blankofullmakt til å utvide makten til de enhetene som ikke klarte å avverge angrepet.

Denne sommeren har det skjedd flere ting som gjør en slik påminnelse aktuell. For det første har filmskaper Ulrik Imtiaz Rolfsens rettsak mot Politiets sikkerhetstjeneste inntil videre

endtl med seier for PST: Politiet hadde rett til å se de upubliserbare opptakene Rolfsen hadde gjort av radikale norske islamister, ifølge retten.

Rettsprosessen har i mindre grad vurdert det kanskje mest bekymringsverdige: At PST på egen hånd valgte å sette til side vanlig prosedyre for å søke innsyn i slikt materiale. Det valget bør granskes nærmere.

For det andre ble det i går klart at regjeringen trosser motstanden fra sitt eget embetsverk og oppretter en ny byråkratisk enhet for å styre norsk sikkerhetsarbeid. Enheten er direkte tilkoblet Statsministerens kontor.

Vedtaket følger opp Gjærv-kommisjonen, som kritiserte norsk sikkerhet og beredskap. Løsningen regjeringen kom fram til er for øvrig den samme som Høy-

Oppsummert

Hva er frihet?

1 Helt sikre og helt frie er vi først når vi er sikret både mot terroristers vold og urimelig offentlig overvåkning.

Viktig å huske

2 Det er viktig å huske i kjølvannet av terrorhandlinger som kan friste den beste til å gi sikkerhetsmyndighetene helt frie tøyler.

Inn- og ettersyn

3 I lys av den nylige opptrappingen og utvidelsen av overvåkningsmyndighetene, bør enhetene som overvåker disse myndighetene opptrappes tilsvarende.

res eget interne sikkerhetsutvalg foreslo i 2013.

Norge trenger et effektivt apparat for å forebygge og bekjempe alvorlige sikkerhetsproblemer. Både ved forebygging og gjennom etterretning. Om noen før trodde at fredelige samfunn som de skandinaviske var forskånet fra slike problemer, vil 22. juli 2011 i Norge og skyteepisodene i København tidligere i år dokumentere med all nødvendig klarhet at så ikke er tilfelle.

Men Norge trenger også et effektivt apparat for å overvåke overvåkerne, og forebygge og bekjempe alvorlige trusler mot innbyggernes privatliv og frihet. Forhåpentligvis kan den delen av regjeringspartiene som talte så veltalende mot EUs datalagringsdirektiv, bidra til å løfte den debatten.

SAGT

av andre

FOTO: LISE ÅSERUD/NTB SCANPIX

Får motbør: Liv Signe Navarsete.

Skepsis-skepsis 1

* «Hva tror partiet ville ha skjedd om Norge sa nei til å bidra?»

Dagbladet uttrykker skepsis til Senterpartiets skepsis til den nye EØS-middelavtalen på lederplass.

Skepsis-skepsis 2

* «Den samme Navarsete etterlyste for kort tid siden at regjeringen skulle gi støtte til Hellas. Riktignok ikke økonomisk støtte.»

Dagens Næringsliv uttrykker skepsis til Senterpartiets skepsis til den nye EØS-middelavtalen på lederplass.

Gir grønt lys

* «Beløpet er etter vår mening til å leve med.»

Trønder-Avisa støtter den nye EØS-middelavtalen på lederplass.

Au pair-skepsis 1

* «Vi har hørt mange nok skrekkehistorier om au pair-ordningen.»

Dagsavisens lederavdeling er mer opptatt av sitt eget første-sideoppslag om Senterpartiets forslag om å fjerne au pair-ordningen.

Au pair-skepsis 2

* «Det ville vært ryddigere om de som ville ha arbeids-hjelp i huset, måtte ansette folk på vanlige arbeidsvilkår og lønninger.»

Vårt Land er også opptatt av au pair-ordningen.

Feil i tittel om laks

* Merden til Marine Harvest i Kværnangen kommune i Troms inneholdt 186.000 laks. Det er uvisst hvor mange av disse som rømte. **red.**

Nationen arbeider etter Vær varsom-plakatens regler for god presseskikk. Den som mener seg rammet av urettmessig avisomtale bes ta kontakt med redaksjonen. Pressens Faglige Utvalg (PFU) er et klageorgan som behandler klager mot pressen i presseetiske spørsmål. PFU holder til i Oslo, tlf. 22 40 50 40. Epost: pfu@presse.no

Stenger etter 141 år

DAGENS GJEST

Reimers Konditori ved Byparken i Bergen, Erichsens konditori i Nordre gate, Trondheim, Sickels konditori på Hamar – og nå Grand Café, Kristianiabohemens gamle varmestue i hovedstaden. De har alle vært institusjoner. Sistnevnte stenger dørene 1. september i år etter 141 års virke på samme gatehjørne. Kafeen legges ned fordi det er vanskelig å få endene til å møtes. Erstatningen kan bli nok en klesbutikk.

På Hamar hadde vi Sickels konditori. Gården var gammel, kanskje også gebrekkelig, og ble revet etter politikernes uttrykkelige ønske. Det var en av byens eldste kjøpmannsgårder, et stykke byhistorie vi ikke hadde råd til å miste, og som ble erstattet av et prosaisk kontorbygg med livløse fasader.

Det var ikke bare duften av nybakt brød som forsvant med Sickelgården, men også et pulserende gateliv og en europeisk tradisjon i lokal tapning. For det var her tyske Hans Sichel slo seg ned i 1950-årene med farens oppskrifter fra Konditorei Lösche i Gotha, Thüringen og Mellom-Europas kremkaker møtte Henriette Sc-

hønberg Erkens mer nøkterne julebakt. Her ble det skapt et møtested for gymnasiaster, venner og folk som skulle videre med toget.

«**Vi har snudd** hver stein. For vi har virkelig hatt et sterkt ønske om å skape lønnsomhet på Grand Café. Dessverre har det ikke vært mulig», uttalte Helge Krogsbøl fra driftsselskapet Pandox til Dagens Næringsliv da nyheten sprang om at dørene nå skal lukkes. «Det er et fantastisk lokale. Kanskje blir det utleid til retail. Det vet vi ikke», avsluttet han.

Det var i august 1874 at Grand Hotel åpnet i den såkalte Heiberggården på hjørnet av Karl Johans gate og Rosenkrantz gate i Christiania. En tysker, Nicolai Fritznier, hadde kjøpt gården, men det var broren, konditoren Julius Fritznier, som drev hotellet og den etter hvert legendariske kafeen på hjørnet. Dagens imponerende fasade stammer fra arkitekt Ole Sverres ombygging i årene 1911–13, mens kafeen ble modernisert i 1929–30 og da utstyrt med Per Krohgs monumentale veggmalier. I 1880 og 1890-årene ble Grand Café det faste møtestedet for kulturpersonligheter som Hans Jæger og Oda Krohg, men også Jonas Lie, Henrik Ibsen, Ar-

Sjur Harby

Sjur Harby er arkeolog og skribent

ne Garborg og Gerhard Munthe. Edvard Munch hadde derfor sine ord i behold når han en gang uttalte at Grand Café i gamle dager var «byens dagligstue – der følte man hovedstaden på pulsen».

Og det er denne pulsen som nå forsvinner for oss, og som ingen kaffebar eller gourmetrestaurant kan erstatte. Som romernes forum og grekernes agora, ble Reimers og Erichsen det stedet der byens kjente og ukjente ansikter gjennom generasjoner satte hverandre i stevne, hvor barn lærte å spise napoleonskake uten å flekke til duken, hvor sladder og meget sigende blikk ble utvekslet over bordene og hvor stemningen var til å ta og føle på når du kom inn i lokalet.

Kafeene har preget den europeiske bykulturen siden 1600-tallet. Roma har sin Caffè Greco og Budapest sin New York Café. I Praha kan du besøke Kavárna Obecní dům og i Wien Café Central. I Trondheim finner du Bristol Konditori og i Oslo Theatercaféen.

Vi kan frede bygninger og interiører, men det er bare du og jeg som kan fylle dem med liv og mennesker. Men for Grand Café er det slutt 1. september.

HISTORIE

«Det er denne pulsen som nå forsvinner for oss, og som ingen kaffebar eller gourmetrestaurant kan erstatte.»

Sjefredaktør:
Mads Yngve Storvik
mads.storvik@nationen.no

Politisk redaktør:
Kato Nykvist
kato.nykvist@nationen.no

Nyhetsredaktør:
Rino Andersen
rino.andersen@nationen.no